

KARDİYOPULMONER RESUSSİTASYONDA HUKUKİ PROBLEMLER

Doç. Dr. Mustafa Keşaplı

Antalya Eğitim Araştırma Hastanesi

Acil Tıp Kliniği

Resusitasyon (yeniden canlandırma) , yaşama ölüm arasında ince bir çizgi olup acil tıp pratiğinde çok sıklıkta yaşanan bir süreçtir. Tüm dünyada resusitasyon uygulamaları standart olması için, konu ile ilgili kurumların katıldığı ve her 5 yılda bir güncellenen resusitasyon klavuzları yayımlanmaktadır. Günümüzde, bu klavuzlarda, belirli hastalıklar dışında, sağkalım ve kronik hastalık gelişme oran ve öngörülerini tanımlayacak kriterler yeterli etkinlikte geliştirilememiştir. Bu klavuzun bölümlerinden bir tanesi de etik ve hukuki uygulamalar üzerinedir. Tıbbi olarak standartizasyon sağlanabilmesine rağmen, tüm dünyadaki ülkeler arasındaki sosyokültürel farklılıklardan dolayı resusitasyon etiği ve hukuku konusunda farklı uygulamalar mevcuttur. Örneğin, bazı ülkeler hastanın resusite edilmeme isteğini yerine getirirken bazı ülkeler buna karşı çıkmaktadırlar. Her ülke kendi hukuk sistemlerinde buna ait kurallar geliştirmiştir.

Türkiye’de hastane öncesi alanda, sağlık personeli olmayan bireylerin temel yaşam desteği uygulama eğitim, yetkinlik ve sertifikasyonu Sağlık Bakanlığı tarafından düzenlenen yönetmelik ile belirlenmiştir. Sağlık personeli tarafından uygulanan resusitasyon işlemi ise, acil sağlık hizmetleri yönetmeliği ve hasta hakları yönetmeliği ile tanımlanmıştır. Tüm bunlara rağmen uygulama esnasında çeşitli hukuki sorunlar ortaya çıkabilmektedir. (çocuk yaş grubu, işlem esnasında ailenin ortamda bulunup bulunmaması, organ nakli, uygulayıcı güvenliği, yeni ölümden prosedür pratiği vb)

Konu ile ilgili bileşenlerin bir araya gelerek(kanun yapıcı, hukuki, tıbbi ve sivil toplum kuruluşlarının) , hasta otonomisine saygı, yararlılık, zarar vermemek ve herkesin acil sağlık hizmetinden adil erişim almasını sağlamak ilkeleri temel alınarak, yazılı mevzuatın güncellenmesi gerekmektedir.